

ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

The Cambridge Companion to the Age of Augustus, ed.
K. Galinsky, Cambridge 2005

Eck, W., *Η εποχή του Αυγούστου* (μτφρ.-επιμ. Α.
Μιχαλόπουλος), εκδ. Πεδίο, Αθήνα 2014

Chisholm, K. – Ferguson, J., *Rome: The Augustan
Age; A Source Book*. Oxford 1981

Cooley, A., *Res Gestae Divi Augusti*, Cambridge
2009

Zanker, P., *Ο Αύγουστος και η δύναμη των
εικόνων*, MIET Αθήνα 2006

Kienast, D., *Römische Kaisertabelle. Grundzüge einer
römischen Kaiserchronologie*, Darmstadt 1996

Θωρακοφόρος αδριάντας Αυγούστου
Prima Porta

Όνομα, αξιώματα και τίτλοι του Αυγούστου

Imperator Caesar divi filius (Αυτοκράτωρ Καίσαρ, γιος εκείνου που θεοποιήθηκε)

27 π.Χ.

- Augustus (Σεβαστός)
- Princeps (primum caput, πρώτος πολίτης)
- Κάθε χρόνο ύπατος και imperium proconsulare

23/2 π.Χ.

- Όχι πλέον ύπατος, αλλά imperium proconsulare maius
- Tribunicia potestas
- Censor

12 π.Χ.

pontifex maximus

2 π.Χ.

pater patriae

Μεταρρυθμίσεις στα ανώτερα κοινωνικά στρώματα

Συγκλητικοί

Περιουσία τουλάχιστον 1.000.000 σηστέριοι.

Μείωση μελών.

Δικαίωμα του αυτοκράτορα να εντάσσει και να διαγράφει μέλη.

Το να ανήκει κάποιος στη Σύγκλητο γίνεται προϋπόθεση για την ανάληψη ορισμένων αξιωμάτων.

Κληρονομική εξασφάλιση δικαιωμάτων.

Δημιουργία κοινωνικής-πολιτικής τάξης.

Ιππείς

Περιουσία τουλάχιστον 400.000 σηστέρτιοι.

Εκλέγονταν άμεσα από τον αυτοκράτορα (τους έδινε το δημόσιο ίππο). Μπορούσε επίσης να τους διαγράψει.

Πρόσβαση σε ανώτερα αξιώματα, στον διοικητικό μηχανισμό: επίτροποι (procuratores) ή έπαρχοι (praefecti): praefectus praetorio διοικητής της προσωπικής του φρουράς), praefectus annonae, praefectus Aegypti.

Στρατός

- Τακτικός στρατός, 28 λεγεώνες (περ. 150,000 πολίτες-στρατιώτες) στα σύνορα. Θητεία 16 - 20 χρόνια.
- Επικουρικός στρατός από κατοίκους των επαρχιών (auxilia). Μετά το τέλος της θητείας τους (25 έτη) γίνονταν πολίτες.
- Φρουρά του αυτοκράτορα = πραιτωριανή φρουρά. Ο αυτοκράτορας ως στρατιωτικός διοικητής δικαιούται να έχει προσωπική φρουρά 9 κοόρτεις
- Αποκαθιστά τους βετεράνους σε αποικίες. Αρχικά πληρώνει τις συντάξεις τους από την προσωπική του περιουσία. Το 6 μ.Χ. ιδρύει ταμείο συνταξιοδότησης των βετεράνων (aerarium militare).

Δηνάριο Οκταβιανού, Ιταλικό νομισματοκοπείο, 32-29 π.Χ.

RSC 64.

Δηνάριο Οκταβιανού

Δηνάριο Οκταβιανού, Ιταλικό νομισματοκοπείο

30 - 29 v. Chr.

Δηνάριο Οκταβιανού, νομισματοκοπείο της Ανατολής, 29 π.Χ.

RIC 545

Δηνάριο Αυγούστου, νομισματοκοπείο Περγάμου
20 π.Χ.

Επαρχίες

- Μη συγκλητικές επαρχίες = επαρχίες με λεγεώνες, διοίκηση από έναν legatus Augustae pro praetore.
- Συγκλητικές επαρχίες = επαρχίες χωρίς στρατό, διοίκηση από έναν proconsul συγκλητικής τάξης.

Ρωμαϊκές αποικίες στον ελληνικό χώρο (*coloniae romanae*)

- Κόρινθος
- Νικόπολη
- Πάτρα
- Φίλιπποι
- Δίον
- Πέλλα
- Κασσάνδρεια

Οικονομία

- ΕΣΟΔΑ

Φόροι για Ρωμαίους πολίτες (φόροι μόνο για γη που κατείχαν εκτός ιταλικού εδάφους, 5% επί των απελευθερώσεων, 5% επί των κληρονομιών).

Φόροι από τις επαρχίες (απογραφή περιουσιών).

- ΕΞΟΔΑ

Μισθοί πραιτωριανών, συντάξεις βετεράνων, δρόμοι, οικοδομικά προγράμματα, θεάματα.

- ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΑΥΤΟΥΣΤΟΥ (patrimonium)

Κληροδοτήματα, λάφυρα, Αίγυπτος

Res gestae Augusti, Rome

Res gestae Augusti, Monumentum Ancyranum

Res gestae 15

- Χρήματα ἐν ὑπατείαι τετάρτηι (31-30 π.Χ.) ἐμῆ[ι] κα[ῖ] μετὰ ταῦτα ὑπάτοις Μάρκω[ι] Κράσσω[ι] καὶ Ναῖωι Λέντλω[ι] Αὔγουρι (14 π.Χ.) ταῖς πόλεσιν ἠρίθμησα ὑπὲρ ἀγρῶν, οὓς ἐμέρισα τοῖς στρατιώταις. Κεφαλαίου ἐγένοντο ἐν Ἰτ[α]λία[ι] μὲν μύριαι πεντακισχίλια μ[υ]ριάδες (150.000.000), τ[ῶ]ν [δὲ] ἐπαρχειτικῶν ἀγρῶν [μ]υ[ρ]ιάδες ἑξακισχίλια πεν[τακό]σ[ια]ι (65.000.000).
- Καὶ Μάρκωι Λε[πιδω]ι καὶ Λευκίωι Ἀρρουντίωι ὑπάτοις (8/9 μ.Χ.) εἰς τὸ στρατιωτικὸν αἰράριον, ὃ τῆι [ἐμῆ] γ[ν]ώ[μη] κατέστη ἵνα ἐξ αὐτοῦ αἰ δωρεαὶ τοῖς ἀπολυμένοις στρατ[ι]ώταις δίδωνται, ο[ὗ] εἴκοσι ἑνιαυτοὺς ἢ πλείονας ἐστρατεύσαντο, μυριάδας τετράκισχειλίας διακοσίας πενήκοντα ἐκ τῆς ἐμῆς ὑπάρξεως κατήνεκα.

Plebs urbana

Res gestae 15

δήμῳ Ῥωμαίων κατ' ἄνδρα **ἑβδομήκοντα πέντε** **δηνάρια** ἑκάστωι ἡρίθμησα κατὰ διαθήκην τοῦ πατρὸς μου, καὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι ἐκ λαφύρων [π]ο[λ]έμου **ἀνὰ ἑκατὸν δηνάρια** πέμπτον ὕπατος (29 π.Χ.) ἔδωκα, πάλιν τε δ[έκατο]ν ὑπατεύων (25 π.Χ.) ἐκ τ[ῆ]ς ἐμῆς ὑπάρξεως **ἀνὰ δηνάρια ἑκατὸν** ἡρίθ[μ]ησα καὶ ἐνδέκατον ὕπατος (23 π.Χ.) **δώδεκα σειτομετρήσεις** ἐκ τοῦ ἐμοῦ βίου ἀπεμέτρησα καὶ δημορχικῆς ἐξουσίας τὸ δωδέκατον (12-11 π.Χ.) **ἑκατὸν δηνάρια κατ' ἄνδρα** ἔδωκα. Αἴτινες ἐμαὶ ἐπιδόσεις οὐδέποτε ἦσσαν ἤλθ[ο]ν ε[ἰ]ς ἄνδρας **μυριάδων εἴκοσι πέντε** (250.000).